

Projektas „OnlineHE“

Praktinės priemonės nuotoliniam mokymui integruoti aukštojo mokslo studijų programose

Nustatyti elementus, tinkamus e. mokymosi kursams kurti

Dr. Mihalis Vitoulis
Polihronis (Paul) Nikolaidis

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šios medžiagos kūrimą finansuoja Europos Komisija. Turinys atspindi tik autorių požiūrį, todėl Komisija nėra atsakinga už bet kokį pateiktos informacijos panaudojimą.
Projekto nr.: 2020-1-RO01-KA226-HE-095434

Kaip dėstytojas tobulinkite internetinį mokymą

Įsisavinkite bendravimo galią:

Bendravimas – tai sėkmingo ugdymo internetu pagrindas.

- Socialinės žiniasklaidos kanalai
- El. laiškai
- Studentų pokalbių grupės
- ...

Tikslas: studentų aktyvumas diskusijose, abejonės ir net įvertinimo balų palyginimas, konkurencinė dvasia.

Kaip dėstytojas tobulinkite internetinį mokymą

Dėstytojo reagavimas ir pasiekiamumas

Dėstytojas tampa dar svarbesniu „veiksniu“ padedančiu studentus pritraukti, išsaugoti ir sėkmingai **baigti studijas** internetu

- Būkite studentams pasiekiamas
- Motyvuokite studentus
- Skatinkite studentų dalyvavimą komentarais/žinutėmis
- Pateikite grįžtamąjį ryšį, skatinantį susimąstyti
- Efektyviai bendraukite
- Valdykite technologijas

Dažniausiai dėstytojas yra internetinio kurso „veidas“

Tinkami kurso elementai

Efektivumo metodas. Šiuo atveju siekiama suformuoti metodą, kuriuo būtų galima padidinti našumą ir efektyvumą. Siekiant teigiamo poveikio bendram mokymuisi, šis metodas turėtų būti taikomas visiems internetinio mokymo elementams: mokymo programai, teorijai, praktikai, mokymui, administravimui, technologijoms ir institucinei kultūrai.

Aiškų tikslų nustatymas. Nustatykite aiškius lūkesčius studentams. Paprašykite studentų paaiškinti skyriaus tikslus nuo pat internetinės mokymosi veiklos pradžios. dėstytojas paaiškina, kokius įgūdžius ir mokymosi rezultatus studentai ugdys ir kaip jie bus vertinami. Modulo pabaigoje studentai aptaria ir įsivertina savo pažangą, padarytą įvaldant kiekvieną iš šių kompetencijų, ir išsikelia tam tikrus tikslus ateinančioms savaitėms.

Tinkami kurso elementai

Aktyvus ir planuojamas bendravimas:

- Sudarykite grupes ir suderinkite bendravimo laiką (*Zoom, Doodle*, t.t.)
- Numatykite bendrus tikslus (t.y., sudarykite planą)
- Suasmeninkite profilį (naudojama VMA)
- Nustatykite prisijungimo dažnumą (prisijunkite prie internetinės mokymosi platformos)
- Stebėkite ir sekite studentų veiklas naudodamiesi skaitmeninių priemonių analize

Tinkami kurso elementai

Studentui tinkami nurodymai. Tikslas: sumažinti studentų kognityvinę apkrovą. Painūs, sudėtingi ar trikdantys kurso elementai trukdo studentams susitelkti į tai, kas svarbiausia – mokymąsi.

Pagrindinės internetinio mokymosi nurodymų strategijos: aiškiai žymėkite užduotis, kurkite vaizdo įrašus, naudokite kalendorius ir Ganto diagramas. Skelbkite pranešimus, siųskite privačias žinutes arba el. laiškus, kad įsitikintumėte, jog studentai tinkamai supranta visus terminus, įsipareigojimus, programos pakeitimus.

Ugdykite studentų skaitmeninę kompetenciją, kad jie galėtų naudotis technologijomis sprendžiant problemas, bendraujant, kuriant ir saugiai bei atsakingai elgtųsi skaitmeniniame pasaulyje.

Tinkami kurso elementai

Konstrukcija: užduočių (arba užduočių rinkinio) išdėstymas didinant jų sudėtingumą.

Nedidelės apimties užduotys: vertingas metodas pasitikėjimui ugdyti

Lankstūs paskaitų planai: (jei įmanoma)

Į rezultatus nukreiptas vertinimas: analizuokite sritis, kuriose studentai nesugebėjo surinkti taškų, ir tada pateikite paprastą mokymosi turinį, po kurio seka kontroliniai testai, padedantys studentams tobulėti.

4 modulis: Tinkami elementai - mokymo proceso tobulinimas ir e. mokymosi interaktyvumo didinimas

Rubrikos ir metodinės rekomendacijos internetinių kursų kūrimui:

Yra sukurta nemažai sistemų, kuriomis galima vadovautis ir vertinti internetinių kursų kokybę.

Pavyzdžiai:

Internetinio kurso kokybės užtikrinimo rubrika, kurią sukūrė Iliojaus universiteto internetinis tinklas (<https://www.uis.edu/ion/resources/quality-online-course-initiative-qoci-rubric>) apima septynias pagrindines sritis: mokymo projektavimas; bendravimas, sąveika ir bendradarbiavimas; studentų vertinimas ir įsivertinimas; parama besimokantiesiems ir ištekliai; mokymo medžiaga ir technologijos; prieinamumas; kurso vertinimas.

Kalifornijos valstybinio universiteto Chico rubrika (www.csuchico.edu/eoi/rubric.shtml). Ši rubrika naudojama kaip kurso rengimo vadovas ir vertinimo kriterijų rinkinys. Ją sudaro šešios dalys: parama besimokantiesiems ir ištekliai; internetinio mokymo organizavimas ir kūrimas; mokymo projektavimas ir teikimas; studentų mokymosi vertinimas ir įsivertinimas; inovatyvus mokymas naudojant technologijas; dėstytojų rėmimasis studentų grįžtamoju ryšiu.

Nedidelės apimties užduotys yra vertingas būdas pasitikėjimui ugdyti.

Nuolatinis grįžtamasis ryšys

Grįžtamojo ryšio planas: grįžtamasis ryšys, kartotinis grįžtamasis ryšys

- tarp dėstytojų ir studentų,
- tarp studentų ir studentų
- ir tarp studentų ir dėstytojų.

Kaip ir kada teikiate studentams ugdomąjį ir naudingą grįžtamąjį ryšį?

Pavyzdžiui, ar tai įmanoma privačioje aplinkoje vienas prieš vieną (pateiktos užduoties kategorijoje), ar daugiau nei viename viešame forume (pvz., sąveika diskusijų forume)? Kaip ir kada studentai teiks grįžtamąjį ryšį?

Elektroninio mokymosi turinio naudingumas

Universalus dizainas mokymuisi ir prieiga. „Universalus dizainas mokymuisi“ parengtas taip, kad kurso turinys ir mokymo veikla būtų pasiekiami kuo didesniai studentų skaičiui, nereikalaujant specialių pakeitimų.

Išnagrinėkite idėją pateikti daugiau būdų, įžvalgų ir mokymosi metodų.

Pagrindiniai patarimai: nuoseklus šrifto dydis (pvz. 12pt) ir stilius, visų paveikslų tekstiniai aprašymai (alternatyvusis tekstas), vaizdo ir garso failų antraštės arba nuorašai, prasmingi nuorodų pavadinimai ir aprašymai. Būtina patikrinti, ar visos nuorodos į išorines svetaines ir priemones yra aktyvios.

Elektroninio mokymosi turinys

Kursai su vaizdo įrašais, kurie padeda:

- a) Įsitraukti į sensorinę patirtį, kad išgirstume ir pamatytume įvairias sąvokas, kurių mokomasi. Tai padeda lengviau suprasti mokymosi procesą, ypač sudėtingas temas.
- b) Naudojant internetines rodykles, vaizdo įrašai peržiūrimi bet kada ir bet kur, įvairiuose įrenginiuose, pavyzdžiui, išmaniuosiuose telefonuose, planšetiniuose ar nešiojamuose kompiuteriuose.
- c) Skatinti skaitmeninius įgūdžius. Mokydamiesi internetu, studentai tobulina savo skaitmeninius įgūdžius.

Elektroninio mokymosi turinys

Kurkite mobilių elektroninio mokymosi turinį. Kad e. mokymosi turinys būtų lengvai pasiekiamas išmaniuosiuose telefonuose, nešiojamuosiuose kompiuteriuose ir planšetiniuose kompiuteriuose, tobulinkite mokymosi metodus. Taip parodysite studentams, kad atsižvelgiate į šiuolaikinių darbuotojų poreikius ir atitinkamas technologijas.

Elektroninio mokymosi turinys

Ilgarsintos skaidrės, garso arba vaizdo įrašai, ekrano įrašymas.

Papasakokite apie kelias skaidres, o ne sustokite 5 ar daugiau minučių prie vienos skaidrės. Pasirinkite nenuobodų pasakojimą, naudokite skirtingus kalbėjimo tonus. Naudokite grafiką, rodykles, vaizdo įrašų fragmentus ar kitas vaizdines priemones, kad pagyvintumėte pristatymą.

PowerPoint pateiktis. Internetė pateiktose skaidrėse turi būti visa informacija, todėl dizainas, vaizdai ir grafika yra labai svarbūs sėkmingam pristatymui. Nepamirškite, kad pateiktys, kuriose yra daug skaidrių ir paspaudimų, žiūrovą vargina.

Išorinio turinio naudojimas: knyga ir elektroninė knyga, atvirieji švietimo ištekliai.

Elektroninio mokymosi turinys

Kompiuterinė simuliacija ir rimtieji žaidimai:

„Rimtieji žaidimai“ – tai žaidimai, kurie turi žaidimo elementą ir ugdymo ar mokymo tikslą. Priešingai nei simuliacija, žaidimai turi taisykles, varžybų elementą, apdovanojimus, taškus ar kitą sėkmės matą, dažnai ir tikrus nugalėtojus, be to, jie gali būti paremti bendradarbiavimu.

„Kompiuterinė simuliacija“ bandoma atkurti tikrą procesą ar veiklą, modeliuoti sudėtingas realaus gyvenimo situacijas.

Bendravimas su studentais, dėstytojais

- Inicijuokite diskusijas forumuose nuo pat kurso pradžios iki pabaigos.
- Naudokite „interneto kavinės“ forumus ir pokalbių kambarius siekiant sustiprinti studentų bendravimą.

Internetinėje auditorijoje sukurkite bendruomenės jausmą.

Bendravimas su studentais, dėstytojais

Naudokite socialinius tinklus. Nemokamos *bendruomenių adresynų naudojimo priemonės* kaip „Diigo“ (www.diigo.com) ar „Evernote“ (www.evernote.com).

Diskusijos/Sąveika/Bendravimas. Diskusijos mažose grupėse, klausimų ir atsakymų sesijos, laboratoriniai užsiėmimai ir egzaminai; seminarų modeliai, kuriuose dėstytojo pristatymas ir diskusija dažnai derinami.

Žmonių bendravimas ir nuolatiniai pokalbiai suteikia užsiėmimams gyvumo. Veidų ir balsų pabrėžimas: palengvinant mokymąsi internetu pirmenybė teikiama bendravimui. Dėstytojas kiekvienoje situacijoje atlieka pagalbininko vaidmenį.

Veiklos e. mokymosi aplinkoje

Diskusijos: *internetinė diskusija*, kuri gali vykti diskusijų forume. Apibendrinkite diskusiją, kad pabrėžtumėte paaiškintas sąvokas.

Darbas su grupe ir studento pristatymas (grupės veikla turi būti gerai organizuojama ir tinkamai planuojama).

Priskirkite grupinių diskusijų ir veiklų moderatorius (jie palengvina bendravimą: skatina diskusiją, palaiko dialogą, skatina mąstyti, apibendrina aptartus dalykus ir visumą).

Patarimai, kaip skatinti bendradarbiavimą grupės veiklose:

Individualių ir grupinių veiklų derinys padeda užtikrinti konteksto įvairovę.

Mažos grupės (dalyvauja trys ar keturi studentai arba tik pora).

Grupinės veiklos:

- pateikite kiekvienos grupės bendradarbiavimo gaires,
- nustatykite pagrįstus tikslus ir uždavinius,
- užtikrinkite grupei darbo vietą
- ir vietą ar metodą savo darbui pristatyti.

Patarimai, kaip skatinti bendradarbiavimą grupės veiklose:

Priklauso nuo naudojamos virtualios mokymosi aplinkos (VMA) ar kitos bendradarbiavimo programinės įrangos.

Pateikite išsamius nurodymus dėl kiekvieno grupės nario pareigų, taip pat paaiškinimus, kaip grupės turi atlikti savo užduotis.

Apibrėžkite vaidmenis:

- grupės veiklų protokolinkas,
- grupės vadovas arba lyderis,
- grupės atstovas.

Aiškiai apibrėžkite galutinį rezultatą, jo turinį ir terminus.

Veiklos grupėse

Studentų skirstymas į grupes. Rekomenduojama, kad dėstytojas atliktų tam tikrą vaidmenį skirstant studentus į grupes. Atsižvelgiant į užduoties pobūdį, *kiekvienoje grupėje turėtų būti skirtingų charakterio savybių ar įgūdžių studentai.*

Trukmė ir grupės dydis. Nesudarykite didelių grupių. Atsižvelgiant į užduotį, pvz., diskusijoje lengvai gali dalyvauti dešimt ar daugiau žmonių, bet kai grupės nariai turi bendradarbiauti, tuomet gali būti keturių ar penkių žmonių grupė.

Vaidmenys grupėje. Paskirkite vieną grupės narį apibendrinti, kitą - užrašyti grupės rezultatus, o dar kitą - vadovauti diskusijai arba paskirstyti darbą; rotacija turi būti pakankamai dažna, kad kiekvienas grupės narys turėtų galimybę išbandyti skirtingus vaidmenis.

Grupių veiklos stebėjimas ir vertinimas. Jums nebūtina dalyvauti grupės veikloje, tačiau jūsų stebėjimas skatins visų grupės narių dalyvavimą ir užtikrins, kad kiekvieno veikla būtų pastebėta.

Grupinės veiklos. Labai paprasta, nesudėtinga kolegų vertinimo skalė :

1 = narys dalyvavo minimaliai.

2 = nario individualus darbas, dalyvavimas diskusijose, organizavimas, redagavimas ar pristatymas buvo reikšmingas.

3 = nario individualus darbas, dalyvavimas diskusijoje ar organizatoriaus/redaktoriaus/pristatytojo vaidmuo turėjo didelę įtaką grupės bendravimo ir rezultato kokybei.

Veiklos

- Problemų sprendimu grįstas mokymasis
- Vaidmenų žaidimai ir simuliacija
- Internetiniai debatai

Galimybės kryptingai apmąstyti

Nurodykite, kaip ilgai studentai galės dalyvauti internetinėje mokymosi veikloje.

Veiklos

Apibendrinimai, susitarimo grupės: studentai apibendrina kai kuriuos kurso veiklos, diskusijų ar paskaitų aspektus.

Padedą studentams apibendrinti diskusijas ir temas

- Interaktyvumas
- Skatina įvairaus mokymosi turinio analizę ir apibendrinimą

Šio metodo atvejis - kiekviena maža grupė paskiria kalbėtoją, kuris ne tik pristato rezultatų santrauką visai auditorijai, bet ir vadovauja diskusijai. Arba vienas grupės narys pristato santrauką, o kitas – atsako į antrosios grupės klausimus ir komentarus. Susitarimo grupė taip pat gali sukurti garso ar vaizdo įrašą savo idėjoms pristatyti.

Veiklos

Patirtimi grįsta praktika arba laboratorinis darbas: apima praktiką ar panašią veiklą. Internetinė aplinka suteikia galimybę atlikti tarpusavio vertinimą ir keistis informacija su bendrakursiais, kad kiekvienas galėtų apgalvoti savo patirtį. Dėstytojas atsiliepimus pateikia skelbdamas pranešimus, kai tik jų prireikia.

Pvz. ... studento veiklos stebėjimas auditorijoje, paskaitos plano kūrimas, praktikos situacija, pokalbis su dėstytoju. Šių veiklų ataskaitomis galima dalytis su kitais internetinėje auditorijoje, o kolegos gali kritikuoti ar užduoti klausimus dėstytojui.

Veiklos

Refleksijos veiklos. Pavyzdžiui, dienoraščio rašymas skatina apgalvotai ir išsamiai analizuoti temą. Tai galima įgyvendinti paprašius studentų sukurti *asmeninius tinklalapius*, kuriuose derinamas tekstas, paveikslai ir nuorodos į interneto šaltinius tam, kad būtų sukurti refleksiją. Atsiradus tinklaraščių kūrimo programinei įrangai, tinklaraštis tapo vienu paprasčiausių būdų tokiai refleksijai kurti. Studentai gali kurti asmeninius tinklaraščius arba galima sukurti grupės tinklaraštį, kuriame visi studentai rašytų savo refleksijas. Kita idėja - sujungti visus studentų tinklaraščius rodyklėmis, suteikiant prieigą prie visų grupės narių tinklaraščių (pvz., *Padlet*).

Veiklos

Scenarijai arba atvejo analizė. Paprastai naudojama praktinių veiklų metu skatinti analizę, studentų įsivaizdavimą, kaip jie elgtųsi tam tikrose situacijose. Scenarijaus klausimai gali pakeisti abstrakčią ar teorinę diskusiją į diskusiją, kurioje studentai demonstruoja konkrečius problemų sprendimus tam tikrame kontekste, atskleisdami skirtingus požiūrius.

Veiklos

Scenarijai arba atvejo analizė:

Atvejo analizė gali būti rašto užduoties, testo klausimų ar klausimų, kuriuos galima pateikti diskusijų forume, pagrindas.

Privalumai. Įtraukia studentus į tyrimus ir refleksyvias diskusijas, skatina aukštesnės pakopos mąstymą, leidžia studentams kurti realius sudėtingų problemų sprendimus, ugdo studentų gebėjimą nustatyti ir atskirti pagrindinius ir papildomus veiksnius ir apskritai sudaro galimybę studentams mokytis vieniems iš kitų.

Rekomenduojama: 1) naudokite sudėtingus atvejus, reikalaujančius įvairių nuomonių, 2) įvertinkite analizės procesą, ne tik rezultatą 3) atvejo analizėje naudokite įvairius klausimus (pvz., paaiškinimo, analizės, išvadų, įgyvendinimo, taikymo ir apmąstymo).

Veiklos

Redagavimas ir recenzavimas. Kolegų redagavimas, recenzavimas, vertinimas padeda dėstytojui, nes suteikia studentams didelėje auditorijoje papildomų galimybių gauti grįžtamąjį ryšį. Tai galima pasiekti taikant recenzentų vertinimo rubrikas, kurios padeda jiems kritiškai peržiūrėti savo darbą. Be to, studentai gauna didesnę naudą, kai darbą įvertina ne tik dėstytojas.

Studentų veikla, kurioje dalyvauja kviestiniai pranešėjai: kviestinis pranešėjas pristato tam tikrą medžiagą ir atsako į klausimus.

Tiesioginės transliacijos svečiai. Dar viena vis patrauklesnė sinchroninės veiklos galimybė - kviešti svečią, kuris gyvai pristatytų pranešimą. Tiesioginė transliacija per „Periscope“ („Twitter“ dalis) arba „Facebook Live“ leidžia pranešėjui pateikti komentarą ir net tuo pat metu parodyti ką nors iš savo aplinkos (*Zoom, Microsoft Teams...*)

Veiklos

Internetas kaip mokymo priemonė. Internetas naudojamas kaip pagrindinė priemonė paskirtai užduočiai atlikti. Kurso medžiagą patys *patikrinkite* prieš pateikdami auditorijai. *Rekomenduokite* nuorodas ištekliams rasti. Naudokite aiškinančius nuorodų rinkinius, skaitmeninio garso ir vaizdo transliacijų įrašų rinkinius, mokomąsias tinklalaides (vaizdo tinklalaides) *iTunes*, *Vikis*.

Parenkite kiekvienos veiklos vertinimo rubriką. Formuojant internetinio kurso programą labai svarbu aiškiai apibrėžti vertinimo kriterijus. Galbūt kursite vienos ar kelių užduočių vertinimo rubriką. Efektyvi rubrika turėtų būti išsami, apimanti sudėtingumo ir kitus aspektus.

Besimokantysis suaugusysis (pagrindiniai suaugusiųjų švietimo principai):

Besimokantieji suaugusieji yra linkę būti savarankiški ir nepriklausomi; kad tobulėtų jiems reikia dėstytojo ir kolegų patarimų, pavyzdžių ir grįžtamojo ryšio. Užtikrinkite tinkamus grįžtamojo ryšio intervalus, galimybes bendrauti su kolegomis ir skatinkite studentų atradimus.

Besimokantiems suaugusiesiems patinka remtis savo patirtimi ir susieti tai, ko jie mokosi, su praktiniu taikymu.

Vadovaukite savarankiškai besimokantiems studentams.

Kurso metu paraginkite besimokančiuosius įvardyti savo mokymosi tikslą (-us).

4 modulis: Tinkami elementai - mokymo proceso tobulinimas ir e. mokymosi interaktyvumo didinimas

Besimokantysis suaugusysis (pagrindiniai suaugusiųjų švietimo principai):

Šiuolaikinėse teorijose dėmesys telkiamas į besimokantįjį, jo susidomėjimą (susidomėjimu paremtas mokymasis), socialinius mokymosi aspektus (socialinis konstruktyvizmas, socialinis mokymasis, mokymosi bendruomenė), besimokančiojo aukštesnių mąstymo įgūdžių, kaip kūrybiškumas, tyrimas, analizė, sintezė, vertinimas ir kūryba, ugdymą.

Įtraukite pavyzdžių supratimui įtvirtinti. Pavyzdžiai leidžia studentams susieti mokymosi turinį su realaus gyvenimo situacijomis. Suteikite studentams daug galimybių pritaikyti įgytas žinias ir (arba) įgūdžius realaus gyvenimo situacijose.

Praktika (siūloma taikyti dalyvavimo praktiką): smegenų šturmo užduotys, atvejo analizė, simuliacijos, mokymasis žaidimais, diskusijos, žinutės, vikiai, (mikro)tinklaraščiai, telekonferencijos, virtualūs turai, viktorinos, interaktyvūs pristatymai, socialiniai tinklai, paieška internete, skaitmeniniai pabėgimo kambariai.

Ačiū už dėmesį